

Ponovne gonje v Rusiji - Evharistični kongres v Omahi

RUSKI KOMUNISTI IZNAŠLI NOVO LEGALNO SREDSTVO, POTOM KATEREGA SO PRIČELI PROTICERKVENO GONJO. — PRIDRŽAVANJE KOVANEGA DENARJA PROGLAŠEN ZA ZLOČIN. — VSAK TEDEN JE OBSOJENIH NA SMRT OD 80 DO 100 OSEB.

Riga, Latvija. — Skrajno neprijeten je postal sovjetom protest, ki so ga pred nekaj meseci dvignile vse krščanske veroizpovedi proti divjemu preganjanju ruskih cerkva od strani komunističnih organov. Izdali so v svet proglase, v katerih so zatrjevali svojo nedolžnost, češ, da se preganjanja ne vrše v takem obsegu, kakor se govori, in dalje, da tihi duhovniki, ki so bili umorjeni, so bili le zato, ker so uganjali protidržavno propagando. Prali so se, sovjeti, oprali se niso.

Bil je nekaj časa mir, oziroma vsaj slišalo se ni o kakih večjih pogromih proti cerkvi. A sovraštvo proti tej ustanovi komunistom ni dalo miru in pričeli so znova. Da bi pa svet ne mogel ponovno dvigniti glava proti njih grozovitostim, so svoje delo započeli pod krinko legalnosti. Proglasili so, da je prepovedano, in sicer strogo prepovedano, držati pri sebi količnik večjo množino kovanega denarja in ga ne oddati takoj v promet. Pod zaščito tega zakona so se pričela nova krvava divjanja.

Vedeli pač so, da bodo največ kovanega drobiža našli pri cerkvah, oziroma duhovnikih. To je povsem naravno, kajti malokje se pri kolektah mečejo v puščico veliki bankovci; še veliko manj se to lahko pričakuje od ubožnega ruskega seljaka. In tako se je čeka, ruska tajna policija, vrgla pred vsem na cerkve in na stotine ruskih duhovnikov je že aretiranih, in koliko je izmed teh umorjenih, se lahko sklepa iz tega, da nad tistim, pri katerem najdejo srebra v vrednosti 100 rubljev, je izvršena smrt na kazen isto noč, ko je aretirani. Najmanjša zaporna kazen pa je od treh do osmih let. — Da vržejo pesek v oči javnosti, delajo tu pa tam preiskave tu ali pri civilnem prebivalstvu, a v glavnem velja preganjanje cerkvi in duhovščini. Kakor zvoze poročila, je obsojenih na smrt na teden od 80 do 100.

BOGAT PLEN SUHAČEV
Detroit, Mich. — V neki za puščen postaji požarne brambare na Amsterdam in Cass Ave. so v sredo zvečer našli največjo in najbolj urejeno kuhinjo za žganje, kar so jih doslej odkrili v tem mestu. Nje oprema se cenila na pol milijona dolarjev. Popolni telefonski sistem je bil instaliran v njej. Kot pravi "businesshouse" je bila razdeljena na več departamentov in razpošiljanja so se izvrševala v celih vagonih. Okrog 20 tisoč galonov žganja so našli pripravljene za odpremo. — Med tem, ko si je policija delala pot v poslopje s sekirami na sprednjih vratih, je v ožnjadu ušla skupina desetih mož, ki so bili na delu v poslopiju, in zbežala preko streh sosednjih poslopij.

PRIPRAVE ZA EVHARISTIČNI KONGRES

Kongresa se bo udeležilo nad 100 tisoč vernikov. — Govor kardinala Mundeleina bo razglašen po radio. — V četrtek popoldne proglašen praznik za Omaha.

Omaha, Nebr. — Oči cele katoliške Amerike bodo v dneih 22. do 25. septembra obrnjene na to mesto, kjer se bo vršil šesti narodni evharistični kongres Zed. držav.

Kongres kot tak je določen za dobo treh dni. Prvi dan je namenjen samo za duhovščino, ki je včlanjena v duhovski evharistični ligi. Most Rev. P. Fumasoni-Biondi, apostolski delegat, bo prečital ta dan osebno poslanico papeža Pija XI. in drugih cerkvenih dostojanstvenikov.

Za prvo noč kongresa je določeno, da se bodo opravljale po vseh cerkvah v mestu pobožnosti svete ure. V katedrali sv. Cecilije se bo vršila ta pobožnost za duhovnike in jo bo vodil clevelandski škof in pokrovitelj kongresa, Rt. Rev. Jos. W. Schrems.

Kakor se napoveduje, se bo kongresa udeležilo nad 100 tisoč katoliških laikov poleg tisočev duhovnikov.

V sredo, 24. septembra, bo imel svoj nagovor na Creighton University stadium chicaski kardinal Mundelein, kateri bo po Columbia radio sistemu razglašen po vsej Ameriki. Pričetek govora ob 8. uri zvečer, Central Standard Time.

Delajo se priprave, da se v mestu Omaha proglasi v četrtek popoldne, 25. septembra, praznik za pol dne, da bo imelo prebivalstvo, katoliško, kakor tudi nekatoliško, priložnost prisostvovati, oziroma ogledati si svečano procesijo, s katero se bo kongres zaključil. Mestni župan je izdal razglas, v katerem pozdravlja kongres in proglašja poldnevni praznik.

NEUSPEH CHICAŠKE POLICIJE

Chicago, Ill. — Kakor je bilo poročano, se je v Chicagu priredila gonja proti tukajšnjim voditeljem gangsterskih skupin na podlagi takozvane "klatskega" zakona iz prejšnjega stoletja, in je bila dana policijska naloga, poloviti in aretirati vse te visoke tiče. Dasi pa je nebroj policijskih in detektivskih patrulj preiskalo vse skrivne koticke v mestu, se jim ni posrečilo najti niti ene-ga izmed 26 voditeljev, ki so bili na proskripcijski listi. — Očividno so spoznali, da so tla v Chicagu začela za nje goreti in so jo polbrisali v druga me-

Proglas jugoslovanskih organizacij v Chicagu in okolici

Podpisani voditelji jugoslovanskih organizacij s tem pozivljajo ves naš narod v Chicagu in okolici na skupni protestni shod proti fašističnemu ubijanju naših sorjakov v Italiji, proti prelivanju njihove nedolžne krvi, zapiranju in požiganju naših šol in narodnih domov ter proti gospodarskemu upropaščanju našega prebivalstva v Trstu na Gorškem in v Istri.

Postopanje fašistične Italije proti našim bratom v zasedenih krajih vodi v končno uničenje našega naroda, kar po okrutnosti nima primere v vsem modernem svetu. Proti temu brezpravnemu postopanju sklicujejo jugoslovanske organizacije, po iniciativi Jugoslov. Kluba v Chicagu, VELIKI PROTESTNI SHOD VSEH JUGOSLOVANOV NA DAN 21. SEPTEMBRA OB DVEH POPOLDNE V DVORANI "SOKOL CHICAGO", NA 2345 SO. KEDZIE AVE., CHICAGO, ILL.

Bratje, pozabimo to pot vse politične in verske razlike med nami. Složno se zberimo, da pomagamo svojim zaslužnim bratom. Vsi v borbo za pravice Jugoslov. Ne dopuščajmo, da italijanski fašizem poleg ubijanja in linčanja jugoslovanskih mučnikov še blati naše ime v svetovnem, in zlasti amerškem časopisju.

Vsi na protestni shod, da izrazimo simpatijo za naše rodne brate in fašistične mučnike.

PODPISI:

Rev. Anzelm Murn, župnik slovenske cerkve. — B. T. Martinović, p. predsednik Jugoslovanskega Kluba. — M. B. Mihajlović, p. predsednik Srpskog Narodnog Saveza. — Joseph Zalar, tajnik KSJK, Joliet, Ill. — Julia Gottlieb, tajnica Slov. Ženske Zveze in urednica "Zarje". — Dr. S. Poljak, profesor, Chicago University. — Vincent Cankar, predsednik SNPJ. — Isak Grbić, predsednik S.D.D. Srbadija. — John Kladarin, tajnik S.D.D. Narodna Odbrana. — John Jerich, urednik Amer. Slovenca. — John Wuletić, predsednik S. Crkv. Škol. Opštine, Gary, Ind. — Petar Sekulović, predsednik srbskega pev. društva "Karadjorgje". — Frank Vidmar, predsednik Jugoslovanske Prosvetne Zadruga. — Stivo Trklja, predsednik Saveza Dobrovoljaca. — Rev. A. Popovich, rektor srbske pravoslavne cerkve v Chicagu. — Risto Nogulich, predsednik cerkv. šolske občine. — Milan Stanizan, Savez dobrovoljaca. — Dragoje Grubač, podpreds. Saveza dobrovoljaca. — Milan Mrjenovich, blagajnik Saveza dobrovoljaca. — F. Gottlieb. — Milan Radaković.

DELAVSTVO DOLŽI VLADO

Vlade posvečajo vso pozornost prohibiciji, za delavstvo se ne brigajo.

Springfield, Ill. — Ostre besede so padale preteklo sredo na konvenciji illinojske državnih delavske federacije na račun vlade, in sicer zvezne in državne, češ, da so v prvi vrsti one krive štedenja brezupnega stanja delavstva, ki bo na zimo zmrzovalo in gladovalo, ako se ne bo brezposelnosti kako odpravilo. Vlade so popolnoma slepe in gluhe za delavsko vprašanje, in edino, čemur so v zadnjih letih posvečale pozornost, je bilo to, kako bi uničevale kakovost opojnih pijač in dvigale s svojimi odredbami njih cene. — Prohibicija sama je tudi velik vzrok brezposelnosti, kajti pometala je od dela več kakor pol milijona oseb.

Tudi preiskava glede umora časnikarja Lingla, ki se je izvršil 9. junija, ni napravila še nobenega koraka naprej. Osumljenca Geiskinga, ki so ga zaprli v Louisville, Ky., so spoznali, da ni identičen z mo-rilem, in so morali tozadevno postopanje proti njemu opustiti. — Kot nov korak proti gangsterjem je policija napravila s tem, ko je v sredo zvečer napravila preiskavo v uradih vseh delavskih unij, o katerih se je sumilo, da stoje pod kontrolo gangsterjev.

KRIŽEM SVETA GOVORICE O BORISU

— Bukaresta, Rumunija. — Amor zopet strelja med dvema evropskima kraljevima dvoroma. Pravijo namreč, da se deluje na to, da bi se sin španskega kralja, Alfonso, poročil z rumunsko princezino Ileano — Everett, Wash. — Eksplozija 5000 funtov dinamita, ki je poškodovala poslopja na milje daleč okrog in napravila škodo za pol milijona, je popolnoma uničila tovarno Puget Sound and Alaska. Ranjenih je bilo 50 oseb.

— Beauvais, Francija. — Tukaj se je izvršila na javni cesti smrtna obsodba pod giljotino nad Andree Roos, ki je bil obdolžen trojnih zavratnih umorov. Orožništvo je moralo strahovati množico ljudstva, ki je demonstriralo proti smrtni kazni.

ZED. DRŽAVE PRIZNAJO REVOLUCIONARNE VLADE

Washington, D. C. — V treh južnoameriških državah se je v zadnjem času izvršil preobrat, namreč v Argentini, Peru in Boliviji, kjer so dose-danje vlade pod pritiskom revolucionarjev padle in so novi režimi prišli na krmilo držav. Po daljšem obotavljanju se je zdaj Hooverjeva administracija odločila, da prizna legalnost teh vlad in je tudi stopila z njimi v diplomatske odnose.

Bolgarski kralj Boris baje zopet poskuša srečo pri italijanski princezini.

Rim, Italija. — Bolgarski kralj Boris, dasi baje lep in bi se skrajno rad oženil, nima sreče, da bi si dobil nevesto, in njegova smola je že postala predmet mnogih dovtipov v Evropi. Menda je že potrkal po vseh evropskih kraljevskih dvorih, kjer imajo hčerke, zrele za močitev, a povsod je bil odbit.

Zdaj se je raznesla zopet govorica, da bo mladi kralj ponovno poskusil srečo pri princezini Giovanni, hčerki italijanskega kralja. Že prej je to poskusil, a je menda razlika v veri med obema edina ovira. Dočim je Boris pravoslavni, in tudi njegovi otroci bodo morali biti po bolgarski ustavi vzgojeni v pravoslavni veri, je Giovanna katoličanka, in Vatikan bi k tej zvezi gotovo ne dal svoje sankcije. Tako bo tudi zdaj najbrž malo upanja na uspeh.

NIKAKEGA GLASOVANJA V LOUISIANA

Baton Rouge, La. — Tukajšnji državni senat je odločil preteklo sredo o predlogu, da bi prišlo prohibicijsko vprašanje na javno glasovanje ob enem z novembarskimi volitvami. Predlog pa je propadel, in sicer z 19 proti 17 glasovi. Isti predlog je zavrgla spomladi tudi zakonodajna skupščina.

Iz Jugoslavije.

KRIZA LESNE INDUSTRIJE. — VELIKE MODERNE AVTOMOBILSKE CESTE PREKO JUGOSLAVIJE. — SLABO PLAČILO. — SMRTNA KOSA. — NESREČE, POŽARI IN DRUGE VESTI.

Občutna kriza v lesni industriji

Vsled splošne zastalosti lesnega odjema na svetovnih tržiščih in splošne gospodarske krize, preživlja jugoslovanska lesna industrija zelo ostro krizo, ki postane lahko katastrofalna, če se razmere ne zboljšajo v kratkem. Nekatere tvornice obratujejo le po dva dni na teden, zopet druge delajo samo po dnevi, večina firm je pa pričela z redukcijo nastavljencev, ki znaša 10 do 20%.

Avtomobilske ceste

"Berliner Tagblatt" poroča o velikem načrtu gradnje novih modernih avtomobilskih cest. Prva taka cesta, ki bi naj jo financirali francoski, angleški in nemški finančniki, bi vezala Pariz s Carigradom. Cesta bi vodila preko Koblenza, Nürnberga, Dunaja, Budimpešte in Beograda. Druga velika cesta bi naj vodila iz Pariza preko Švice, Tirolskega v Celovec, od tu preko Ljubljane in Zagreba v Beograd, kjer bi se priključila prvi.

Krogla mesto plačila

Novo mesto, 1. sept. — Kondrič Ivan je vozil v nedeljo, 31. avgusta iz Novega mesta v Št. Peter nekega moža, ki je prišel iz Holandskega. Med potjo so v več gostilnah tudi pridno zalivali. Ko so prišli na dogovorjeno mesto, ni hotel tujec Kondriču plačati. Kondrič je pa hotel odpeljati kovečje kot poročilo, dokler mu ne plača dogovorjene svote. Ko je pa tujec potegnil samokres, je Kondrič skočil proti njemu, da mu izbije orožje iz rok. Tujec pa je bil močnejši in ni orožja izpustil in je Kondriča premagal ter ga zadel s štirimi streli. Prepeljali so ga v kandijsko bolnišnico. Tujec se je potem, ko se je streznil, prijavil policiji v Novem mestu.

Smrtna kosa

V Razvanju pri Mariboru je umrl Peter Grašič, posestnik. — V Celju je umrla Ruža Hajdin, privatna uradnica iz Beograda, stara 27 let. — V celjski javni bolnici je umrl Jože Senegačnik, mesar iz Vojnika, star 41 let. — V Sv. Petru pod Svetimi gorami je umrla Ana Zorenč, hči posestnika, stara 22 let. — V Mariboru je umrl Josip Vezjak, tapetniški pomočnik, star 21 let.

Nesreča poštnega uradnika

Poštni zvičnik Lovro Nahtigal, ki je dodeljen poštni ambulanci, ki vozi na progi Ljubljana-Postojna, je bil v nedeljo, 31. avgusta, službeno zaposlen v Postojni. Iz dosedaj še nepojasnjene vzroka je na tir, kjer se je nahajala ambulanca z lokomotivo od zadaj pripeljala italijanska premlakalna lokomotiva in trčila v ambulanco. Suneč je bil tako

močan, da se je voz iztiril. — Nahtigal je padel z voza na tir in se zelo poškodoval.

V pogovoru s kraljem

Na lovskem velesjemu je med drugimi obiskovalci prišel tja tudi kralj Aleksander. Zanimivo je, da je na razstavi kupil od stare Marjete Lovšinove nekaj domačih ribniških igrač, ki jih Ribničani sami izdelujejo. Kupil je tudi velik čeber ter se z Marjeto prijazno pogovarjal.

Najdeno okostje

Vaščani v Podstenah so precej razburjeni radi človeškega okostja, ki ga je našel neki delavec komaj 1 meter od Auer-spergovega vrta. Okostje je možko in še dobro ohranjeno. Sodi se, da je ležalo v gozdu dva do tri leta.

Pretep pri Kočevju

Ko so prišli fantje iz Oneka v Šalkovas, so začeli šalkovske fantje izzivati. Seveda niso ti vsega mirno prenesli in začeli so oboji sukati nože in vihteti kole. Oneski so jih precej odnesli med tem ko so šalkovski dobili le nekaj bunk.

V znamenju noža

Nedelja, 31. avgusta, je bila precej vroča. Že kmalu popoldne so se začeli mladi fantje v Kranju pred gostilnami pripraviti. Prišli so tudi pred gostilno "Preširnova klet". — Ker jim gostilničar ni dal zahtevane pijače, so začeli udrihati po njem. Eden je celo zagrabil za nož — simbol fantovske korajžre — in gostilničarju razrezal hrbet.

Nesreča v Celju

Zidarski mojster Miha Trnovšek, star 48 let, je s podstrešja nove hiše, kakih 6 m globoko, padel. Zadobil je zelo težke notranje poškodbe in se je zavedel šele v bolnici.

Potres v Zagrebu

Seismografi v Zagrebu so v ponedeljek, dne 2. septembra, označili dva slabjša potresna sunka, katere so čutili tudi nekateri meščani. Potres je trajal le 22 sekund. Bilo je brez škode.

Star grad — planinski dom

Star grad Lindeč v Frankolovu nad Vojnikom je kupil g. Ramšak, učitelj iz Maribora. Grad je na 700 metrov visoki razgledni točki in bo od sedaj naprej služil kot planinski dom. Zgodovina tega gradu sega še daleč nazaj v Ciril-Metodove čase.

Vojaki bodo pili mleko

Jugoslovanski vojaki bodo dobivali za zajutrek mleko namesto dosedanje kave ali kaj drugega. Vse to v interesu zdravja.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Bodoča civilizacija

Beseda bodoče, prihodnje, igra v javnem življenju zelo važno vlogo. Pred menoj je pismo Slovenca iz Rusije. Iz samega navdušenja za proletarsko stvar je šel tja iz Amerike. Ozira se nazaj v Ameriko. Upi se v Rusiji niso uresničili, gleda nazaj na sicer hudo vroče, a polne lonce v Ameriki. Ampak upi še niso izginili popolnoma, obračajo se na — bodočnost. "Obdana je sovjetska Rusija vsepovsod od samih sovražnikov, da se ne more razviti, in manjka izvežbanih moči za nove načrte, ampak v — bodočnosti bo šlo..." tako nekako se glasi za — bodočnost.

Sedanja družba je najmanj hudo spriena; tako se glasi-jo očiti od vseh strani. Morda je, in če je, nihče ne bo tega tajil. Ako nekaj ni v redu, se mora skušati to izboljšati. To je povsem v redu, saj mora družba skušati napredovati, in napreduje le, ko se pač izboljšuje. Tudi najboljše izboljšanje se naslanja na — bodočnost, ko ga zadaj pač ni, slabo je zdaj, a se izboljšati more pač šele jutri. Tudi to je v redu.

Tu se pa pričena napaka. Malajci imajo svoje bogove. Eden je bog dežja. Hudo je tam, ako ni dežja ob pravem času. Malajec moli svojega boga, daruje mu, prosi ga za dež. Če pa dežja le ni, vrže Malajec svojega boga v izsušeno reko iz gneva, da mu ni pomagal.

To je samole neka slika. Razsoden človek jo bo umel. Malik ne prinaša dežja, ampak Malajec vsaj pripisuje dež maliku, ko pride dež. Vse je na sebi seve zmota; za to pa ne gre. Najbolj zmotno je pri Malajcu, da vrže malika proč, ako ni dežja. To sliko lahko porabimo za ravnanje z ozirom na našo sedanjo družbo, ako jo porabimo razumno.

Tajiti nihče ne more, da bi ne imeli vsaj nekaj omike, nekaj civilizacije. Ta civilizacija je prišla od podlage, na kateri sedanja civilizirana družba stoji. Povejmo kar naravnost. Kar je civilizacija v pravem pomenu besede, je postavljena na podlago krščanskih načel.

V marsičem pa civilizacija nikakor ni, kakršna bi imela biti; mnogokaj je krivičnega, spridenega, gnilega, napačnega. Vse to naj bi se zboljšalo, odpravilo, nadomestilo z boljšimi pridobitvami. V bodočnosti seve, kar je v redu.

Ampak, kako se priporoča vsaj večinoma zboljšanje te naše pomankljive civilizacije?

Najdem stavek: "...človeška družba se bo preuredila in usmerila tako, da bo slonela na resnični človeški etiki ali morali, ki bo dala človeštvu občo socialno blaginjo." Stavek je bil zapisan od socialistične strani, toraj izraža naziranje, kakršna gojijo o izboljšanju civilizacije ti krogi.

Kaj pomeni stavek? Izboljšanje naj se ne izvrši na sedanji podlagi, ne. Baje je podlaga pomankljiva. Krščanska etika ali morala je baje za nič, ker je civilizacija vobče za nič. Ta podlaga se mora zapustiti in na njeno mesto naj stopi "resnična človeška etika ali morala" in — bodočnost bo sijajna. Stvar je na las podobna počenjanju Malajca z malikom. Dežja ni, malik mora iti.

Upi v bodočnost so lepi, mamljivi, ampak uresničili se ne bodo. Sedanja podlaga civilizacije ni na sebi kriva, da druž-

ba ni taka, kakršna bi morala biti, ampak pravilna je ta podlaga. Naj se odstrani in nadomesti s "človeško resnično (?) etiko ali moralo," in upi v bodočnost se nikoli ne bodo uresničili, ker se je odstranila podlaga, ker ta je le ena. To eno in edino se odstrani, prav ničesar ne more stopiti na njeno mesto.

Govori se lahko o — bodočnosti in stvar se morda tudi lepo poda, ampak bodočnost bo prišla, na kako boljše civilizacijo bodo tudi v bodočnosti morali še čakati, in je ne bodo dočakali. Še ta sedanja pomankljiva civilizacija se bo zgrudila, ker se ji je izpodbila edina podlaga.

KAJ JE NOVEGA V YOUNGSTOWNU?

Youngstown, O.

Letna sezona se nagiba polagoma jesenski v naročje. Četudi so dnevi še tako topli kakor so bili meseca julija. — To pa omenjam radi tega, ker so že nekatera društva pričela svoje predstave in prireditve v dvoranah. Nekaj sličnega smo imeli tukaj v naši hrvatsko-slovenski naselbini. Priznati pa moram, da Slovenci ne štejejo med Hrvati nikakih odstotkov. Hrvati so tukaj v veliki večini. Smelo trdim, da je tu ena prvih in najuzornejših hrvatskih župnij pod župnikom Rev. Iv. Stipanovičem. Imajo krasno cerkev in krasno opremljeno šolsko poslopje, ki je glede komoditete najbrže na prvem mestu.

Prav radi damo v tem oziru Slovenci Hrvatom vso čast, katero tukaj v tej naselbini tudi zaslužijo, ker je res vse tako lepo urejeno.

Namen mojega dopisa je pravzaprav popisati nedeljsko slavo, ki se je tukaj vršilo. Slavje sta priredila dva odseka Hrv. Kat. Zajednice, št. 11 in 40, skupno s pevskim programom in s slikami.

Za petje je poskrbel veliki župnijski pevski zbor. Slike je pa predstavljala pomorska družba "Cunard Line" v svrhu reklame za potnike. Dodatno je bil naprošen po glavnem tajniku HKZ, da je k tej prireditvi prispeval tudi Mr. A. Grdina, predsednik KSKJ, iz Clevelanda, da, ako bi časa kaj preostajalo, bi on nadomestil s slikami. Pri večerni otvoritvi je govoril glavni odrednik Kat. Zajednice, Mr. Mato Fabina iz Warren, O. Govoril je v prilog katoliške organizacije in povdarjal potrebo iste, Nadaljeval je, da bi moral v to HKZ. spadati vsak katoliški Hrvat in vsak katoliški Hrvat bi moral dati tam vpisati svoje otroke.

Za govorom so sledile slike Cunard Line, med presledki pa je prepeval pevski zbor jako lepe pesmi. Za tem je bil pozvan Mr. A. Grdina, da tudi on izpregovori nekaj besedi v prilog te prireditve. V svojem govoru se je pridružil besedam predgovornika in povdarjal,

kako potrebno je za vsak narod, da si ohrani svoje verske organizacije. Posebno pa je še potrebno, da si ohrani in očuva svoje katoliško časopisje.

Ker se je večerni program že zakasnil, ni bilo mogoče videti posebno veliko slik. Videli smo nekaj slik velike svatbe iz slovenske Ljubljane in Clevelanda in Bled ter gorensko in dolensko stran. Ta večer je bil Mr. Anton Grdina s svojim sinom gost slovenske družine Mr. in Mrs. Volk v družbi še starih drugih družin, ki so vse doma iz Črnomlja ali Bele Krajine. Poleg družine Peter Volk, katera je obdarjena z dvojčki in trojčki, se je nahajala še družina brata Jožefa Volka, brata Mihaela in John Kusič s svojimi soprogami ter Mr. in Mrs. Straus. Tej družbi se je še zvečer pridružil Mr. Jerman s svojimi hčerami. Mr. Jermanova družina živi na fermi, oddaljena kakih 18 milj. Bil je zelo lep in prijeten večer pred, kakor tudi po predstavi. Pred predstavo se je vršila prav okusna večerja. Bili smo pa deležni tudi okusnega povečerka.

Kakor navadno po vseh industrialnih mestih, tako je tudi v Youngstownu. Tam, kjer je cvetela pred 20 leti naselbina, postaja zdaj vse bolj zastarelo in tudi cerkev osamljena. Farani si pa pomagajo z bolj ugodnimi lokali. Kjer so bivali poprej Slovenci in Hrvatje, prihajajo sedaj drugi revnejši narodi. Zelo veliko je med temi drugimi črncev, ki so se naselili okrog cerkve in prve naselbine. Prejšnji domačini se pa umikajo na boljše in ugodnejše prostore.

Župnija v Youngstownu je dobila meseca avgusta novega pomočnika-kaplana, ki je služil novo sv. mašo dne 3. avgusta. Ta novomastnik je Rev. Joseph Misič, ki je rojen v Youngstownu. Studiral je pa cele štiri leta v Evropi, in sicer v Inomostu na Tirolskem. — Drugo leto bo imela fara zopet drugega novega gospoda duhovnika. Le tako naprej, bratje Hrvati! Povzdigne naj se še tudi katoliška organizacija in katoliško časopisje in narod bo še dolgo ostal zdrav, zvest veri in domovini, ker:

svetliko v roki.

"Bravo, Rainsford!" je zaklical general. "Vaša tigarska jama, kakor jo delajo v Birmi, je zahtevala enega mojih najboljših psov. Zopet ste vi pridobili točko. Gospod Rainsford, menda bom moral poskusiti še to, kaj opravite proti vsej tolpi mojih psov. Sedaj grem spet domov. Hvala vam za tako zabaven večer!"

Ko je nastal dan, je prebuditelj v bližini močvirja ležečega Rainsforda glas, ki mu je označil novo nevarnost. Bilo je lajanje psov.

Rainsford je vedel, da sta bili zanj dve možnosti. Mogel je ostati in čakati, kar je pomnilo samomor. Mogel pa je tudi bežati. Neizogibno je s tem nekoliko odložil. Za trenutek je obstal in premišljeval. Nakrat mu je prišla misel, ki bi mu mogla prinesiti tudi rešitev. Krepkeje si je zapel pas in pohitel proč od močvirja.

"Narod brez vere je narod brez bodočnosti."

Katoliški narodnjak.

K SPOMINU BARAGOVH SLAVNOSTI

Detroit, Mich.

Ze celo leto nazaj so katoliški listi, kakor n. pr. Am. Slovenec, Ave Maria in Glasilo KSKJ, prinašali med drugim hvalovrednim berilom med naš slovenski narod vesti o delu velikega moža, ki je zaslužil, da se ga narod spominja ob njegovih stoletnici prihoda v Združene države. Ta veliki mož je sedaj že vsem ne samo Slovencem poznani škof-misjonar Friderik Baraga, naš rojak.

Kakor mnogo drugih, sem si tudi jaz želela, da bi se udeležila teh slavnosti v Marquette in na Calumetu. Želja se mi je izpolnila. Seveda, kamor grem, oziroma gospodinja, tja hoče vsa družina. Tudi pri nas ni bilo izjeme. S seboj sem vzela sina George, ki mi je bil za soferja in hčer, da mi sami ni bilo dolg čas. Pot je bila prijetna in vreme krasno, ki nam je prav ugajalo. Ko pridemo v Marquette, že zagledam naše znanke in prijatelje iz Calumeta v narodnih nošah. Prav prijazno so nas sprejeli in kramljanja ni bilo konca ter nam je čas kaj hitro potekel.

Po slavnostih na Baragovem grobu smo se podali na Calumet, kjer sem več ko polovico svojega življenja preživela. Tam v ljubljenskem Calumetu poznam vse prijatelje in mi ostanejo vedno v spominu. Ustavili smo se pri moji stari prijateljici Mrs. Gavzova, ki nas je prav ljubezno in prijazno sprejela. Šele pozno v noč smo šli k počitku, toliko smo si imele za povedati. Obiskali smo še več naših prijateljev in znancev in smo našli vse zdrave in vesele. Kamor smo prišli, povsod smo bili dobro došli. Marsikateri me je vprašal, kako se imajo naši Calumetčani v Detroitu. Calumetčani imajo še zraven drugih tudi še to lepo navado, da ako jih prijatelj ali prijateljica obiščejo, jih prav udobno pogostijo in napravijo tako imenovani surprise party. Tudi moje prijateljice so mi pred odhodom to čast izkazale na domu Mrs. Gavzova na 4034 Oak St. Prav iz srca se vsem zahvaljujem za vse gostoljubje, ki so mi ga izkazali. Zahvalim se tudi vsem udeležencem, ki so ta večer prišli. Zagotavljam jih, da mi ostane vse to v vednem spominu. Če kdaj usoda tako nanese, sem rade volje na uslugo, da vam dobrote povrnem. Posebna hvala Mrs. Gavzova za stanovanje in splošno za gostoljubnost in ljubezen, ki ste nam jo skazovali. Ne smem pozabiti na Mrs. Klobuchar za krasne cvetlice, ki bi jih najraje s sabo odnesla, ako bi bilo mogoče. Hvala lepa tudi Mr. in Mrs. John Illenich,

Mr. in Mrs. Peter Mihelich, Mr. in Mrs. Geshel, Mr. in Mrs. Louis Gavzoda in Mrs. J. Kastelic.

Domov grede smo se ustavili v Milwaukee pri Mr. George Kotze za cela dva dni. Tam smo obiskali nekatere naše poznanke ki so se tudi izselili iz Calumeta. Našli smo, da so vsi zdravi in veseli. Ker so zložni, tudi prav dobro napredujejo. Tudi njim se zahvalim za vso prijaznost in gostoljubnost. Posebno pa še Mr. in Mrs. G. Kotze za vso postrežbo, vožnjo in prenočišče.

Tako je moj čas potekal in po preteku 10 dni sem zopet bila doma, kjer me je moj prog že težko pričakoval. Rekel mi je, da se je že naveličal gospodinjstva. Moj dopis je sicer precej zaostal, vendar je pa še vseeno boljše pozno, kakor nikoli.

Mr. in Mrs. Peter Mihelich, Mr. in Mrs. Geshel, Mr. in Mrs. Louis Gavzoda in Mrs. J. Kastelic.

Domov grede smo se ustavili v Milwaukee pri Mr. George Kotze za cela dva dni. Tam smo obiskali nekatere naše poznanke ki so se tudi izselili iz Calumeta. Našli smo, da so vsi zdravi in veseli. Ker so zložni, tudi prav dobro napredujejo. Tudi njim se zahvalim za vso prijaznost in gostoljubnost. Posebno pa še Mr. in Mrs. G. Kotze za vso postrežbo, vožnjo in prenočišče.

Tako je moj čas potekal in po preteku 10 dni sem zopet bila doma, kjer me je moj prog že težko pričakoval. Rekel mi je, da se je že naveličal gospodinjstva. Moj dopis je sicer precej zaostal, vendar je pa še vseeno boljše pozno, kakor nikoli.

Katarina Kotze.

POROČILO O NESREČI IZ KANADE

Princeton, Can.

Čenjenim čitateljem Amer. Slovenca naznanjam žalostno vest, da se je pripetila velika nesreča dne 13. avg. v Blakeburn, B. C., Can. V premogovniku št. 4 se je pripetila velika eksplozija ob 6. uri zvečer. Žrtve eksplozije je postalo 47 človeških življenj. Med njimi so bili tudi, na žalost, štirje Slovenci. Njih imena so: Frank Jerovšek, Frank Plut, Joseph Nagode in John Vidoš. Enajst pa je bilo Hrvatov, pet Slovkov ter nekaj Poljakov. Drugi so bili raznih drugih narodnosti.

Malo pozno sporočam to žalostno poročilo. To pa radi tega, ker je med ponesrečenci tudi moj brat France Plut.

To je zopet ena izmed katastrofalnih žrtve, ki jih morajo doprinositi na oltar kapitalizma nesrečni izseljenci, ko si jšejo kruha in zaslužka v tujih zemljah.

Pokopani so bili ponesrečenci po katoliškem obredu. Pogreba se je udeležilo veliko število prebivalstva vseh narodnosti. — Pozdrav vsem čitateljem Amer. Slovenca po vsej Ameriki in Kanadi.

Joseph Plut.

CHICAŠKI GANGSTERJI NA ŽERJAVICI

Chicago, Ill. — Zopet so chikaškimi gangsterjem trdo za petami. V torek zvečer je bilo namreč izdano zaporno povelje proti 26 voditeljem gangsterskih skupin, med katerimi sta tudi oba brata Capone, dalje, Moran, Druggan in drugi. Za to zaporno povelje, ki je bilo izdano policijskim patruljam potom radio, se je uporabljal neki star zakon iz prejšnjega stoletja. — Med tem so v Louisville, Ky., ujeli še enega gangsterja, po imenu Geisking, ki je osumljen, da je umoril časnikarskega poročevalca, Lingleja.

Ljubezna tolažba. — Kaj pa, da si tako nabrskan? — I kaj ne bom, stara mi je rekla star osel. — Kaj se boš jezil, saj še nisi tako star.

Natančno in resnično. — Ali je gospod župan doma? — Da! — Ali bi lahko z njim govoril? — Ne, obžalujem! Je davi umrl.

Edini izhod. — V lepem slovenskem letovišču so se kopali letoviščarji stalno baš na kraju, kjer je bilo na veliki tabli zapisano: Tukaj je kopanje prepovedano!

Domači župan je ugibal, kako bi dosegel uvaževanje te prepovedi in je prišel na naslednjo duhovito misel: Dal je tablo prebarvati in nanjo napisati: Tu se kopljejo samo siromaki!

Od tistega časa se je kopanje na prepovedanem mestu nehalo.

Tudi dobro. — Gost: Zakaj me tako gledate? Ali me imate za bedaka?

Natakar: No, za prav dobroga bralca človeških misli...

Nezmotljivo znamenje. — Pogled, nekdo je padel v vodo! — Morda je samo kinematografski prvak, ki igra? — Kako naj pa veš? — Zelo preprosto. Če utone, ni igralec, ako ne utone, pa je.

Izbira. — Gospod in gospa gresta mimo modne trgovine. Kajpada se gospa ustavi ter ogleduje klobuke po deset ali dvajset dolarjev. — Kateri ti najbolj ugaja? — vpraša svojega moža.

— Ta, ki ga imaš na glavi...

Nepremišljen odgovor. — Zaročenka: Povej mi, dragec, kaj bi storil, ako bi zdajle pred teboj umrla?

Zaročenec: Počakal bi, kaj bi ti storila v enakem primeru, ter bi se po tem ravnal...

Umazana ušesa. — Janezek, zakaj si vendar ne umiješ umazana ušesa?

— Zato, da me ne bo učitelj uhljal!

Absalonova smrt. — Kateri pripoveduje: Jezdečemu Absalonu so se njegovi dolgi lasje ovili okrog veje nekega drevesa, kjer je obvisel. Njegov zasledovalec ga je potem umoril. — Zakaj pa se smeješ, Anica?

Anica: Prosim, gospod katehet, jaz mislim, da se je Absalonu prav godilo: zakaj pa ni nosil bubi-frizure?

NEVAREN LOV

(Konec.)

"Rainsford, če me slišite, kar domnevam, potem vam čestitam. Le malo ljudi je, ki vedo, kako se napravi maljaška mišja past. K sreči pa sem bil tudi jaz na lovu v Malaki. Zanimiv človek ste, g. Rainsford. Sedaj grem, da si obvežem rano. Toda pridem nazaj. Gotovo pridem."

Ko je general odšel, da si obveže ranjeno ramo, je pričel Rainsford zopet bežati. Pravi beg je to bil, obupen in brezupen beg, ki ga je gnal par ur naprej. Mrak se je že pričel delati, noč je nastala, Rainsford pa je bežal še vedno dalje. Tla pod njim so postajala mehkejša, vegetacija je bila vedno bujnejša, komarji so ga prebadali.

Potem, ko je še naprej prodiral, se je njegova noga na-

krat pogreznila v blatu. Skušal jo je potegniti ven, toda blato se je priselalo na nogo, ko ogromna pijavka. S silnim mukom je vendarle nogo oprosil. Sedaj je vedel, kje je. V močvirju smrti z njegovo sipo. Njegove roke so bile krepke stisnjene, ko da bi bil njegov pogum nekaj prijemljivega. Krhkost zemlje mu je dala novo misel. Šel je nazaj kakih 12 korakov in pričel je kopati ko kak predzgodovinski velikan-ski bober.

Rainsford se je v Franciji vkopal, ko je ena sekunda obotavljanja pomenila sigurno smrt. Pa tudi ono vkopavanje je bila le mirna igra v primeri z njegovim sedanjim mrzličnim delom. Luknja je postajala vedno večja, ko je bil v njej do ramen, je splezal iz nje, odrezal nekaj vej in jih

priostril. Tako prišpiceve veje je vsadil v jami s špicami navzgor. S hitrostjo vetra je nato pokril jamo z vejami in mahom in skril vso jamo. Potem je počenil ves potan za debelom, od strele zadetega drevesa.

Vedel je, da prihaja njegov zasledovalec; slišal je temen odmev korakov in nočni veter mu je prinašal dim generalove cigarete. Zdelo se mu je, da se Zarov bliža z nenavadno hitrostjo; ni šele počasi iskal poti. Rainsford ni mogel — čepe za drevesom — videti niti generala niti jame. Eno celo leto je preživel v tej minuti. Potem bi najraje zakričal od veselja, kajti slišal je, kako se lomijo veje, ko se je odedaja nad jamo zrušila, slišal je prodiranje joči krik, ko so se ostre veje zarile v telo. Skočil je iz svoje jame skrivališča, nato pa hitro zopet počenil. Tri korake od jame je stal mož z električno

svetliko v roki.

Rainsford je vedel, da sta bili zanj dve možnosti. Mogel je ostati in čakati, kar je pomnilo samomor. Mogel pa je tudi bežati. Neizogibno je s tem nekoliko odložil. Za trenutek je obstal in premišljeval. Nakrat mu je prišla misel, ki bi mu mogla prinesiti tudi rešitev. Krepkeje si je zapel pas in pohitel proč od močvirja.

Lajanje psov je prišlo bližje in bližje. Na neki višini je splezal Rainsford na drevo. Videl je, kako se spodaj pri potoku, komaj četrto milje od njega, nekaj premika. Ko je ostro tja pogledal, je opazil sloko postavljeno generala, pred njim pa drugo postavbo, katere široka ramena so segala preko džungelske trave. To je bil orjak Ivan, ki ga je neka neznana sila vlekla naprej. Ivan je moral imeti vso tolpo psov na povetki.

Vsak hip so mogli biti tu Rainsfordovi možgani so delovali mrzlično. Spomnil se je na neki trik, ki se ga je naučil od domačinov v Ugandi. Splezal je z drevesa, zgrabil mlado in prožno drevesce in pritrldil nanj nož tako, da je bila klina obrnjena navzdol na sled. Z divjo trto je privezal navzdol zapognjeno drevo. Potem je bežal za življenje. Psi so divje zalajali, ko so zadeli na svežo

sled. Rainsford je sedaj vedel, kaj čuti žival, kadar je v največji stiski.

Moral je obstati, da je prišel k sapi. Lajanje psov je na krat prenehalo in Rainsfordovo srce je obstalo. Doseči so morali nož.

Razburjen je splezal na drevo in opazoval. Njegovi zasledovalci so obstali. Rainsfordovo upanje pa se je izjalovilo, ker videl je, kako stoji že general Zarov v dolini. Ne pa Ivan. Nož, ki ga je zagnalo sproženo drevesce, vendar ni čisto zgrešil svojega namena.

Komaj je bil Rainsford na tleh, se je že zopet pričelo lajanje psov.

"Pogum, pogum, pogum," si je govoril in bežal. Modra rakpa se mu je pokazala med drevesi. Vedno bližje so prihajali psi. Vse sile je napel Rainsford in dirjal proti odprini. Bilo je to morsko obrežje. Na drugi strani ozkega zaliva

je videl grad. Dvajset čevljev pod njim je bučalo morje. Nekaj se je obotavljalo. Slišal je čisto blizu pse. Potem je skočil daleč v morje.

Ko je prišel general s svojimi psi do morja, je obstal. Par minut je opazoval široko, mraz drozeleno gladino. Potem je s komignil z rameni, se vsedel in izpil požirek žganja iz vsebine steklenice. Prižgal si je cigareto in si zažvižgal neko melodijo iz "Madame Butterfly".

General Zarov si je ta večer privoščil posebno dobro večerjo. Pil je steklenico "polgore" in pol steklenice šambrana. Dve majhni neprijetnosti sta motili njegov užitek. Preden je bil na čisto, je bil na zadnjem misel, da bo le težko našel nadomestilo za Ivana. Drugega je bila, da mu je na zadnji njegova žrtev ušla: toda Anglež ni igral igre do konca.

(Dalje na 3. strani.)

AMERIŠKI NOVINAR O STANJU V ITALIJI

Buenos Aires, 21. avg. — Ugodna južno-ameriška politična revija "Critica", ki izhaja v Buenos Airesu, objavlja zanimivo poročilo svojega soizdavnika, ki je na potovanju po Evropi posetil tudi Italijo. Pisek poudarja, da je dobil na svojem potovanju po Italiji strašen vtis o fašističnem režimu. Med drugim pripoveduje: "Ko sem potoval iz Nemčije v Italijo, so me že na italijanski meji opozorili, da fašistične oblasti ne marajo tujih novinarjev. Izpraševali so me na dolgo in široko ter prav nesmiselno o mojih namenih v Italiji; odkrito so mi povedali da tujce zelo strogo nadzorujejo, mnogo strožje, kakor tujci sami mislijo. Komaj in komaj so me končno pustili preko meje, toda prosili so me, naj Italijo čimprej zapustim. V Italiji ne marajo tujih novinarjev, ker oni edini lahko spoznajo pravi položaj v Italiji. O tem sem se najbolje prepričal, ko so me Italijani sami prodirali, naj jim stvarno razložim njihove razmere, ker sami iz svojih listov ničesar ne zvedo. Jaz tujec, ki sem prvič prišel v njihovo državo, sem vedel za boljšega poznavalca njihovih razmer, kakor oni sami. Povsod, na vsakem koraku se intui atmosfera nezaupanja in strahu. Od sobote, ko sem prišel v Genovo, pa do četrteka, ko sem odpotoval, je policija od mene 16krat zahtevala potni list, tridesetkrat so me vprašali, od kod prihajam in kam sem namenjen, dvajsetkrat so mi prepovedali pisati o Italiji, dokler se mudim v njej. Povsod, ponovno sem imel miselno preiskavo v svoji hotelski sobi, z mojo in brez moje vednosti."

Pisek nato opisuje življenje v Italiji in pravi dalje: "Povsod je videti po ulicah 15- do 16letne dečke v fašističnih uniformah. Na vseh straneh se

vrši vojaško vežbanje in mrzlično pripravljane na vojno. Vendar se Italija boji vojne, ker se dobro zaveda, da bi jo upropastila. Kar se tiče Mussolinija, se drži na krmilu samo s silo in s spretno propagando. Njegovo pravo sliko si človek lahko napravi iz naslednjih resničnih podatkov: V umazani ulici v Genovi živi stara ženska, ki se preživlja s tem, da ljudem prerokuje iz kart. Vsak teden mora po enkrat potovati v Rim, da vrže karte Mussoliniju in mu vedežuje. Odkar mu je nekoč prerokovala, da bo nanj izvršen atentat in se je to res zgodilo, ji popolnoma veruje in ne stori ničesar, ne da bi poprej vprašal njo in njene karte. Ko sem jo hotel posetiti, da bi od nje izvedel še kaj več, so mi povedali, da je baš tega dne odpotovala v Milan, kjer se je takrat mudil Mussolini, da mu vrže karte. Tako ima prav za prav popolnoma priprosta ženska v rokah vso usodo Italije."

"Povsod, kamor prideš, čutiš med narodom nezadovoljstvo. Ljudje molče, ker se boje. Ni hče ne sme zapustiti države, tako da se počutijo Italijani kakor v zaporu, v katerem skriva sanjajo o lepotaah svojih domovnih držav izven italijanskih mej. Narod zaupa samo še duhovnikom, ki imajo nad ljudstvom veliko moč in velik vpliv. Res je, da narod vzklika Mussoliniju in pritrjuje njegovim bojevitim govorom, toda razpoloženje je samo navidezno, prisljenko. Med seboj v zapornih krogih govorijo Italijani čisto drugače."

"Največji strah pa imajo fašisti pred tujimi špijoni in emigranti. Tudi o meni so govorili, da govorim za tujca predobro italijansko in da sem najbrže špijon italijanskih emigrantov. Končno in kratko: Položaj v Italiji je strašen!"

OKLIC NA TUJEJEZIČNE GOVOREČE PREBIVALCE MESTA CHICAGO

Z začetkom letošnjega šolskega leta je odbor za izobraževanje zopet preskrbel nadaljevanje pouka za one meščane, ki niso zmogni angleškega jezika. Šole za ta pouk so razdeljene v vseh mestnih okrajih. Poučevali se bo vsaki ponedeljek, sredo in četrtek od 7:00 do 8:00 ure zvečer. Začetek šole se je pričel v ponedeljek 15. septembra. Tako poroča A. H. Kugel, mestni zdravstveni komisar.

Mr. William J. Bogan, superintendent teh večernih šol, podaja imenik vseh teh večernih šol, ki so odprte pouka željnim tujcem. Upati je, da se bodo neangleško govoreči meščani tega sredstva posluževali in se z njim tudi okoristili. Vsporedno z znanjem angleškega jezika so še drugi predmeti, katere je potrebno, da tudi tujec razume. Med temi je eden zelo potreben in ta je pouk o ljudskem zdravju. — Jezik je sicer samo orodje, a to, močno orodje. Ako je katerega pot do tega orodja, do neznanja jezika zaprta, temu je zdravstvenih postav in ukrepov, ki so izdane v vsakem letnem času iz mestnega zdravstvenega urada, v našo korist, zadovoljnost in komoditeto.

Benjamin Franklin je rekel: "Nevednost ni tako sramotna, kakor nemarnost za učenje."

Tukaj so navedene večerne šole za pouk odraslim. Izberi si tako, ki je tvojemu stanovanju najbližje in redno pohajaj in veselil se boš uspehov, ki ti bodo veliko koristili.

Večerne šole za odrasle za leto 1930-1931.

Sole na severnem delu mesta imajo šole in ulice, kje se

nahajajo.

Franklin — Goethe Street, blizu Wells Street.

Waller — Orchard in Center Street.

Seen — Glenwood in Ardmore Ave.

Lane — (Samo višja in tehnična šola) — Division in Sedgwick Street.

Lake view — Irving Park Blvd. in Ashland Ave.

Severo-zapadna stran

Goethe — Rockwell St., blizu Fullerton Ave.

Stowe — Ballou Street in Wabansia Ave.

Wells — North Ashland Av. in Augusta Street.

Schurz — Milwaukee Ave. in West Addison St.

Zapadna stran

Jackson — Sholto in Better Street.

Lawson — 13th Street in Holman Ave.

Marshall — (Višja in elementarna šola) — 3250 W. Adams St.

Medill — 14th Place in Throop St.

Austin — Fulton Street in North Ave.

Slabi časi

se lahko pretrpijo, ako se ima hranilno vlogo v zanesljivi banki.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Crane — (Samo višja in tehnična šola) — 24th Street in Marshall Blvd.

Throop branch — 18th St. Throop St.

Washburne Continuation — 655 W. 14th St. blizu Union Ave.

Južna stran

Seward — 46th St. in So. Hermitage Ave.

Palips — 39th St. in Prairie Ave.

Engelwood — Stewart Ave. in 62nd Street.

Tilden — 47th Place in Union Avenue.

Bowen — 89th Street in Marquette Avenue.

Fenger — 112th in Wallace Avenue.

Lindblom — 61st in Lincoln Street.

Jones — Harrison St. in Plymouth Court.

TO IN ONO.

SUHAČI SE SPREOBRAČAJO

New York, N. Y. — Ob enem s svojo resignacijo kot državnih pravdnikov, ki jo je poslal Hooverju, je H. Ch. Tuttle podal tudi izjavo, v kateri se zavzema za to, da se preklicne suhaška postava in da se kontrolo nad prodajanjem pijač pustijo delokrogu posameznih držav. Tuttle namerava kandidirati za guvernerja države New York na republikanski listi, in sicer na "mokri" podlagi. Zanimivo pri tem je, ker je bil Tuttle prej sam suhač in je imel celo tako službo, pri kateri je moral delovati na uveljavljanje prohibicije.

POLICIST UBIT V SLUŽBI

Chicago, Ill. — Dva policista sta v torek zjutraj dobila telefonično obvestilo, da so v hišo na 1134 W. 111th Street vdrla roparji, ter se odpravila na mesto. Eden se je postavil pred hišna vrata, dočim se je drugi, Wm. E. McCann, splazil pod neko okno. Nenadoma pa je bilo iz okna izpuščenih pet strelcev, ki so policista smrtno ranili. Ujeli so nekega črnca, stanovalca v hiši, ki je priznal, da je on streljal, da pa ni vedel, da je streljal na policista.

SOVJETSKI RED

Nesrečna Rusija še vedno ne more shajati brez nakaznic za živila, kakor smo jih pri nas poznali samo med vojno. A pri tem obstoji toliko razlik med več in manj privilegiranimi sloji, da so postale v ruskih mestih prave indijske kaste. Leningrajska "Krasnaja gazeta" navaja kot dokaz za nezdržnost teh razmer slučaj nekega Kuzovljeva, delavca v leningrajski kovalnici denarja. Njegova družina šteje sedem oseb in vsaka ima drugače barvano nakazilo. Če gre mati po

PRILETNA ŽENSKA želi službo pri starih ljudeh. — T. H., 2026 W. 22nd Pl., Chicago.

KVALITETA — TOČNOST POSTENJE

A. F. WARHANK

zanesljivi lekarnar — založnik fotografiranih potrebščin. 2158 West 22nd Street vogal Leavitt cest CHICAGO, ILL.

živila v ono zadružno trgovino, kjer jih edino lahko dobi, drži v roki pravo mavrico, sedem različnih tiskovin. Kuzovljevi sam, kot delavec in član zadruge (članstvo je obvezno) ima rdečo knjižico, njegova žena, tobačna delavka, sivo kot delavec II. kategorije (ne-član zadruge), njena mati rjavo kot gospodinja v družini z več nego 5 člani, starejša hčerka, strojepiska, zopet sivo, štiri letni sin rožnato kot otrok, sedemletna hči modro kot učnica ljudske šole in 13-letni sin rumeno kot dijak meščanske šole. Na vse te nakaznice dobiš različne količine in vrste blaga ter živila.

KAKO BI BLO DANES Z VELIKIMI LJUDMI

Vodilen pariški dnevnik je stavil vplivnim pisateljem, igralcem in upodablajočim umetnikom zanimivo vprašanje: "Kateri izmed nekdajšnjih velikih mož bi po vašem mnenju zaslužili ponovno vstajenje v naši dobi?" Odgovori navajajo najrazličnejša imena od Adama do Clemenceauja. A znanj novinar A. Dhotel je vprašanje obrnil po svoje: "Kaj bi se zgodilo s temi ljudi po vstajenju? Seveda bi odrekli kritiki Raffaelu vsako zmožnost in ga proglasili za mazača. Moč bi gledališkim ravnateljem zaman ponujal svoje igre. Robespierre bi postal bržkone vodja prav malo pomembne parlamentske skupine. Napoleon bi moral najprej v solo za topničarske podčastnike in bogve ali bi dosegel kaj več nego naslov kapitana v pokoju po dolgi službi na deželi in v kolonijah."

KAKO SE BODO GRUPIRALE NEMŠE STRANKE

Berlin, Nemčija. — Popolnoma negotovo je napovedovati že zdaj, kako se bodo orien-tirale posamezne stranke v Nemčiji po volitvah. Nobena nima namreč take večine, da bi se lahko brez pomoči drugih strank vzdržala na vladi. Kakor se čuje iz gotovih virov, se namerava stranka monarhistov, torej tistih, ki so za to, da se zopet ustanovi nemško cesarstvo, priključiti fašistični stranki, s čimer bi ta zveza pridobila 148 sedežev nasproti 143 socialistov. Gotovo pa to še ni.

POSTAVNE LISTINE

za tu in stari kraj vam napravi

Anton F. Kozleuchar

— JAVNI NOTAR —

TISKARNA

vstopnice, plakate, pravila, listine, pisemske papirje, kuverte in drugo, vam najceneje napravi

ANTON F. KOZLEUCHAR

419 — 51st Avenue, West Allis, Wis.

FINGL'S FAMILY FORMULA	
F. F. F. Rubiseptine, izvrstna tekočina za izpiranje ust in za grgranje	35c
F. F. F. Grip-Acold-Capsules, uničuje prehlad	50c
F. F. F. Corn Remedy, hitra odpomoč za kurja očesa	25c
F. F. F. Prašek za glavobol, prežene bolečine	25c
F. F. F. Balzam za pljuča za trdovraten kašelj	35c
F. F. F. Liniment ni masno — učinkuje skozi kožo — hladilno — da zdravo barvo	35c
F. F. F. Laxatea iz čistih rastlin	25c
F. F. F. Laxatabs kot obkladek za jetra	25c

FINGL'S DRUG STORE

— EDINI IZDELOVALCI —

S. V. ogel 21. in Wood ceste, Chicago, Illinois.

NEVAREN LOV

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Tako je premišljeval Zarov in srebal svoj liker.

Ob desetih je šel v svojo spalnico. Ko se je zaprl, je čutil, da je prav pošteno utrujen. Slaba mesečina je svetila. — Predno je prižgal luč, je šel k oknu in gledal na dvorišče. Zogledal je velike lovske pse in jim zaklical: "Več sreče za prihodnjico!"

Nato je prižgal luč.

Mož, ki je bil skrit za zavese, je stal pred njim.

"Rainsford!" je zakričal general. "Kako za vruga ste prišli sem?"

"Priplaval," je dejal Rainsford. "Bilo je mnogo krajše, ko iti skozi džunglo."

General se je smehljaj. "Čestitam vam. Dobili ste igro."

Rainsford pa se ni smehljaj. "Se vedno sem razdražena zver," je dejal s tihim in hripavim glasom. "Pripravite se na konec, general Zarov!"

General se je globoko poklonil.

"Razumem," je dejal. "Izvrstno! Eden od naju naj bo danes psom v požrtijo. Drugi pa bo spal v tej sijajni postelji. Pozor, Rainsford..."

Se nikdar ni spal v boljši postelji, je dejal drugi dan Rainsford.

ČRNI KU-KLUKSARJI

South Bend, Ind. — Tukajšnji državni pravdnik je na delu, da pregleda obstani neki organizaciji, katera obstoja že dolgo let, a do zdaj sploh ni uradno prišla oblastem pred oči. Je to organizacija, v katero imajo dostop samo črnci in je ustanovljena popolnoma po vzarcu Ku Klux Klanov in ima tudi enak obrednik in pravilnik.

Rojakom se priporoča

FRANK ERMENC

Funeral Director and Embalmer

EDINI SLOVENSKI POGREBNIK

V MILWAUKEE, WIS.

401 Grove Street.

Phone Hanover 876

GROZDNI SOK ZA DOM JE LEGALEN

Popolna protekcija zagotovljena.

Kakor se je izrazil Mr. Leonard Moriarty, ki zastopa California Grape Control Board, agencijo, ki je ustanovljena z odobritvijo federalne farmarske oblasti, da tvori vez med vsemi organizacijami v grozdni industriji, in ki bo to leto kupila okrog 400,000 ton grozdja za nadaljnje odpošiljanje, se bo poskušalo, da se bodo cene grozdju stabilizirale; špekulatorji in nezakoniti kupovalci se bodo namreč izločili.

Istočasno se je izrazila omejenjena osebnost, da je popolnoma legalno, izdelovati doma vinski sok za domačo porabo. To je zagotovil sam bivši pro-

hibicijski komisar, J. M. Doran, ki je dal naročilo svojim agentom, naj ne nadlegujejo odpošiljanja grozdja in izdelovanja soka, razen, ako je dokazano, da se je nakup izvršil v ilegalne svrhe; v tem slučaju pa smejo iti v hiše samo z warrantom.

POČASČEN SPOMIN HRA-BRE ČRNKE

East Barrington, N. H. — Organizacija Hčera ameriške revolucije je v sredo odkrila tukaj spomenik neznančni črnki sužnji, ki je ob nekem času pred revolucijo, ko je po tem mestu razsajala kuga, junaško stregla bolnikom, dočim se jim je belo prebivalstvo balo približati. Stara "Aggie", kakor so klicali to sužnjo, je umrla pred 90 leti v starosti sto let.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Grozdni sok za dom je legalen

Popolna protekcija zagotovljena

Pridelovalcem kalifornijskega grozdja je bilo od vlade zagotovljeno, da ne bo nikakega oblastnega nadlegovanja konsumentov ki žele kupiti grozdje, da si izdelajo sadni sok za domačo porabo mo.

KUPITE SVOJE SOČNO GROZDJE ZDAJ POD VLADNIM NAČRTOM KONTROLE

Grozdje zori dva tedna bolj zgodaj kakor navadno — poznejše vreme lahko škoduje kvaliteti, ki si jo zdaj lahko nabavite na

ZELEZNIŠKIH PROGAH.

VLADA SE NE BO VMEŠAVALA.

California Grape Control Board, Ltd.

San Francisco, California

85% vse kalifornijske produkcije grozdja je letos postavljena na trg potou agencij, ki sodelujejo z

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

Te agencije so:

California Fruit Exchange
California Vineyardists Association
San Joaquin Grower-Shipper Association

VSADKO

SE LAHKO OBRNE VSAK ČAS NA NAS V SLEDEČIH ZADEVAH:

1. Ako rabite kakoršnihkoli tiskovin.
2. Kadar si želite nabaviti kako slovensko knjigo.
3. Kadar rabite kake notarske ali druge legalne listine.
4. Ako rabite pomoči pri nabavi potnega lista za v stari kraj.
5. Potom nas si lahko preskrbite vozni listek (šif-karto) za katerokoli linijo za v stari kraj.
6. V našem uradu lahko vsak čas plačate račune za plin, elektriko in vodo.
7. Imamo zastopstvo od American Express Co. in izdajamo njene Money ordre in čeke.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Ako pa bi se dal kakorkoli odviniti od te prispege, naj me doleti hujši konec ko je bil njen, naj bo moja duša zavržena v nebesih in moje ime za vedno osramočeno na zemlji."

Tako sem prisegel v svoji jezi in trpljenju, držeč roko proti nebu, ki sem ga klical kot pričo svoje prispege.

Oče me je ostro pogledal. "Ako je tvoj sklep tak, Tom, ne bo ti primanjkovalo denarja. Saj bi sam šel tja, kajti kri se mora izbristati s krvjo, toda moje zdravje je pre-slabo. Povrh tega sem tudi znan na Špan-skem in bi me kmalu prijeli. Pojdi in moj blagoslov bodi s teboj. Prav je, da greš ti, kajti po tvoji nerodnosti nam je ušel sovraž-nik."

"Res, prav je, da gre," je dejal Geoffrey. "Tako govoriš, ker se me hočeš iznebiti, Geoffrey, sem odgovoril razvneto, "iznebiti pa se me hočeš, ker želiš prevzeti moj prostor ob strani neke gospodične. Ravnaj po svoji naravi in volji, toda ako bi hotel izpod-riniti človeka, ki je odsoten, ti povem, da ne boš imel nobene koristi od tega."

"Dekle bo tistega, ki si jo pridobi." "Dekletovo srce je že dobljeno, Geoffrey. Mogoče si ga lahko kupiš od njenega očeta, toda njenega srca si ne moreš pridobiti; brez srca pa bi bila pač majhne vrednosti."

"Mir med vama! Sedaj ni čas, da bi tako govorila o ljubezni in dekletih," je rekel oče. "Poslušajta me, da vama povem zgodbo o tem španskem morilecu in vajini materi. Do-slej nisem govoril o tem, sedaj pa mora na dan. Ko sem bil mlad fant, se je zgodilo, da sem se tudi jaz podal na Špansko, ker je oče tako želel. Šel sem v neki samostan v Sevilji, vendar mi ono življenje ni bilo všeč in sem pobegnil iz samostana. Dobro leto sem se preživljal, kakor je pač šlo, ker sem se bal vrtniti se kot ubežnik na Angleško.

Vseeno sem si služil kruh, in ne slabega, se-daj na ta način sedaj zopet na drugi, ponaj-več pa — dasi me je sram priznati — z igra-njem, pri čemer sem imel veliko srečo. Neko noč sem nameril v igri na tega človeka, Juana de Garcia — v silnem sovraštvu ti je bil povedal pravo ime, ko te je hotel umoriti. Že takrat je bil na jako slabem glasu, dasi je bil mlad fant, nič več; bil je čedne zunanosti, visokega rodu in prijaznega vedenja. Prigo-dilo se je, da je pri igri s kockami dobil v mo-jo škodo; bil je dobre volje in me je peljal s seboj na obisk v hišo svoje tete, vdove po nje-govem stricu, odlične siviljske gospe. Ta te-ta je imela hči edinko, in ta hči je bila vajina mati. Vesta, vajina mati Luiza de Garcia je bila zaročena s svojim bratrancem Juanom de Garcia, kajpada brez njene volje, ker je bila pogodba sklenjena, ko je bila komaj osem let stara. Vseeno pa je bila veljavna in je bolj držala kakor v naši deželi, ker je bila taka pogodba že tako rekoč kakor sklen-njen zakon. Ampak ženska, ki jih veže ta-taka pogodba, izvečine nimajo ljubezni zakon-ske žene v svojem srcu; tako je bilo tudi z vajino materjo. Sovražila je tega bratran-ca Juana de Garcia in se ga hkratu bala, dasi mislim, da jo je on ljubil bolj kot vse drugo na svetu; z različni pretevezami ga je prego-vorila, da sta se pogodila, da ne bo prej po-roke, dokler ne bo izpolnila dvajset let. Čim hladnejša pa je bila do njega, tem bolj ga je

razvnelo hrepenenje, da bi si pridobil njo in njena posestva, ki niso bila majhna; ka-kor vsi Španci je bil tudi on strastne narave in v vedni stiski za denar, kakor večina igral-cev in ljudi slabega življenja.

Da ne bom preobširen, naj povem, da sva se z vajino materjo ljubila izza prvega tre-nutka, ko sva se bila prvič videla, in najina želja je bila, da bi se kolikor mogoče pogo-sto sestajala; pri tem nisva imela nobenih težkoč, kajti njena mati se je tudi bala tega Juana de Garcia, po zakonu svojega nečaka, ga sovražila in bi rada videla, da bi se ga nje-na hči otresla. Konec vsega je bil, da sem ji jaz razodel svojo ljubezen in smo zasnova-li načrt, da pobegnemo vsi na Angleško. Vse to pa je prišlo Juanu na ušesa, ker je imel vo-hune med posli; postal je tako ljubosumen in željan maščevanja kakor more biti samo Špa-nec. Izprva se me je skušal iznebiti s tem, da me je pozval na dvoboj; pri tem so naju ločili, preden sva potegnili meče. Nato je na-jel morilce, da bi me ponoči umorili na ulici; jaz pa sem pod telovnikom nosil verižno srajco, ob kateri so se odlomila bodala mo-ričev, in namesto, da bi oni mene usmrtili, sem jaz enega izmed njih. Dvakrat se je Garcia naklep izjalovil, vendar se ni odne-hal. Z dvobojem in umorom ni imel sreče; imel pa je še drugo, bolj gotovo sredstvo. Sam ne vem na kakšen način si je pridobil očrt mojega življenja in izmislil si je, da sem vsled zločina moral bežati od doma. Ovadi-l me je oblastim; to se je zgodilo baš en dan prej, ko smo se nameravali podati na ladjo in odpotovati. Sedel sem z vajino materjo in njeno materjo v njihovi hiši v Sevilji, ko je vstopilo šest zakrinkanih mož, ki so me brez vsake besedice prijeli. Ko sem jih pozval, da naj mi povedo vzrok, zakaj so me prijeli, so mi samo pokazali uradni znak. Ženski, ki ste se me dotle oklepali, ste se ihteli umakniti. Tiral so me skrivaj in tiho v ječo; ne bom zamočlal, kako se mi je tam godilo.

V ječi so me mučili, žgali z razbeljenim železom, bičali z biči iz železne žice; ves ta čas so mi dajali živež, kakršnega pri nas na Angleškem niti psu ne damo. Dokazovali so mi, da sem bil doma zločinec in druge re-či in obsojen sem bil na smrt.

Ko sem bil dobro leto prebil v ječi v mukah in grozi, že izgubil vse upanje in se vdal v smrt, je nepričakovano prišla pomoč. Na predvečer onega dne, ko se je imela izvršiti smrtna sodba, je prišel k meni v ječo glavni rabelj, me objel in izpodbujal, češ da je mo-ja mladost našla usmiljenje v očeh oblasti in da so mi dali prostost. Izprva sem se divje smejal misleč, da me hoče s tem pripraviti na novo mučenje, in stoprav tedaj, ko so mi od-vzeli okove, dali dostojno obleko in me o pol-noči postavili pred vrata ječe, sem verjel, da mi je roka božja izkazala toliko dobrote. Ves slaboten in začuden sem stal zunaj vrat ne vedoč, kam bi bežal, kar je smuknila k meni ženska, zavita v črn plašč in mi šepnila: "Pojdi!" Ta ženska je bila vajina mati. Od Garcia, ki se je bahal, je bila izvedela, kak-šna usoda me je čakala, in je sklenila, da me reši. Trikrat se ji je načrt ponesrečil, kon-cem koncev pa je s pomočjo premetenega po-srednika zlato pomagalo, kjer ni pomagala pravica in usmiljenje; zelo velika je bila vso-ta, ki mi je odkupila življenje in prostost.

Širom Jugoslavije

Nesreča v kamenolomu

V kamenolomu v Logu pri Bi-stricti se je pod nogami 20 let-nega delavca Josipa Ačka spro-žil plaz gramoza. Delavec je pri tem padel 6 metrov globo-ko in si pri tem zlomil desno nogo ter se tudi drugače poškodoval.

Smrt kopalca

Pri kopanju v Dravi pri Sv. Petru pod Mariborom je utonil 20-letni hlapec Rudolf Jašovec.

Pomanjkanje vode

Ker trpijo nekateri kraji Dalmacije, posebno v poletnem času na pomanjkanju pitne vo-de, je predsednik ministerske-ga sveta odredil velike podpo-re, da se oškodovanim krajem pomaga in zgradi vodovode in cisterne.

Voznikova nesreča

Anton Druškovič, posestnik z Dolskega pri Rajhenburgu je padel pod voz ko je peljal hlode na žago, ko so se mu ra-di nekega kolesarja splašali konji. Nesrečnemu so šla koles-a čez prsi in ga zelo poškodo-vala.

Nesrečni alkohol

Vinotoč pri Ivanščku v Ar-novih selih je bil pozorišče kr-avavega dogodka. Fantje so tam precej pili. Ko so odhajali so se, kakor po navadi, spili. Ker

so se spili že na dvorišču, jih je France Vahčić začel miriti, ter jim med drugim rekel, naj se grejo pretepati drugam, ker domači že spijo. Eden fantov ga je za njegove dobre opomi-ne prav resno urezal z nožem po obrazu.

Smrten padec

Pri trganju jabolk je padla z jablane L. Mikl, dekla iz Zgornje Volčine. Revica je ob-ležala mrtva na licu mesta.

Domžale

Orožniki so aretirali v Dom-žalah Antona Čebeva, ker so našli pri njem večjo svoto de-narja. Trdil je, da je to pri-beračil, kar mu pa niso ver-jeli, ker je specialist v cerkve-nih tatvinah.

From Youth to Age

There are three trying periods in a woman's life: when the girl matures to womanhood, when a woman gives birth to her first child, when a woman reaches middle age. At these times Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound helps to restore normal health and vigor.

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND

Lydia E. Pinkham Med. Co., Lynn, Mass.

"If you will fill in the coupon and mail to the Lydia Pinkham Medi-cine Co., they will be glad to send you a copy of Lydia E. Pinkham's Private Text Book, free of charge."

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ŽEFRAN

1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Roosevelt 3408

Na razpolago noč in dan!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženičovanja. Mrtvašna kapela na raz-polago brezplačno. — Cene zmjerne.

BRZA ZVEZA

v EVROPO

preko Hamburga na naših modernih parnikih

HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Redna tedenska odplutja. Zmerne cene. Direktna železni-ška zveza z Jugoslavijo.

Redna odplutja tudi na naših znanih kabinskih parnikih ST. LOUIS, MILWAUKEE in CLEVELAND

Za navodila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. Michigan Avenue * * * Chicago

Prepričajte

se in pošljite

\$1

na upravo

AMERIKANSKI SLOVENEK

in prejemale bote ta zanimivi list za dobo 2 mesecev. Prepričali se bote, da je Amerikanski Slovenec list, ki prinaša svojim čitateljem zanimive povesti in romane, zanimive vesti iz slov. naselbin, dnevne svetovne do-godke in novice iz vaše rodne grude in da je Amer. Slovenec list, brez kate-rega res pravi Slovenec v Ameriki biti ne more.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

"Kazen božja."
(Konec.)

Ko sem zapisal zgorajšnje beležke, sem naletel v št. 185 Prosvete še na poseben članek "Bog se je razsrdil!" Članek je le neka parafraza novice iz št. 183. Ampak kakšna parafra-za? Zaključki v članku so na-ravnost uničevalni za vero ita-lijanskega naroda in za krš-ščanstvo sploh. Ali je pa res-tako? Ne ugovarjam ravno za-ključkom, ampak premise, premise... te so pač take, ka-kršne si je člankar želel za svoje zaključke, resnici pa ne odgovarjajo. Napačne premise pa poderejo vse zaključke.

O veri in duševnem izobra-ževanju italijanskega ljudstva ima člankar lahko svoje mne-nje. Tudi jaz imam mnenje, ki ni posebno ugodno. Na Italia-nih je mnogo resničnega in iskrenega in doslednega krš-ščanstva, mnogokaj pa je na tem narodu tudi le nekako krš-ščansko pobeljeno, dočim je dno še danes hudo pagansko. Ne gre, da se italijansko ljud-stvo splošno istovesti s krš-ščanstvom, kakor pač pri nobenem narodu, ker krščanstvo je neko spopolnenje, ki se vrši polago-ma, kakor pri posamezniku, tako tudi pri narodu.

"Bog se je razsrdil," pravi člankar. Ta Bog je pač le član-karjev Bog, nikakor pa ni res-nični Bog. Stavim, da niti med italijanskim ljudstvom ne bo dosti takih, ki bi imeli o Bogu take pojme, kakršne ima član-kar. N. pr. pravi:

"Božja milost je sicer velika in Bog je neskončno dobrotljiv, včasih pa se vendarle razsrdi nad izvoljenim ljudstvom, ki greši zoper njegove zapovedi, pa pošlje nanj šibo božjo, s ka-teroj ga v svoji sveti jezi osvrk-ne in oplazi, da zadosti svojim nagonom."

Bog in nagoni?! Še kak afri-kanski fetišist utegne imeti malo boljše pojme o svojem — fetišu!

In dalje:

"Krščanski Bog je nepravil-čen in neusmiljen ko tako grozno trpinči svoje otroke na zemlji. Ni mu dovolj, da jih je blagoslovil s tiranskim duce-jem in poneumnjevalno vero. Njemu se hoče večjih žrtev, doprinešenih v večno čast in slavo božjo! Pa se je nekega dne tako silno razsrdil nad pregrešnim ljudstvom in je kruto sunil v italijanski čevlji, da so se pogreznile hiše, da so v groznih mukah ječale mate-re in nedolžni otroci in možje in starčki ter jih na krvoločni način pokončal. Verno ljud-stvo pa je prepričano, da se je s tem pregrešilo in razjezilo svojega neskončno dobrotljive-ga Boga, kateremu se jeza o-hladi šele tedaj, ko vidi razme-sarjene žrtve in uničene domo-ve. Saj dobri Bog ve, kaj dela!"

Ob času francoske revoluci-je so hodili emisarji pariških jakobincev po vaseh in tam za-pletali narod v verske pogovo-re in razprave. Eni so vero na-padali prefrigano, drugi pa so vero prav prefrigano neumno zagovarjali, obe stranki pa sta bile iz istega gnezda in tabo-ra, dasi kmetje tega niso mo-gli vedeti. Svoj namen pa so jakobinci dosegli.

Prav po istem receptu dela člankar. Govori o Bogu tako — neumno, da bi človek skomoda podvomil, če je še nekaj mož-ganov v njegovi glavi, dela to-rej čisto povoljne in grozno neumne premise, in potem pa sklepa na podlagi takih pre-mis, in pri svojih čitateljih bo dosegel, kar namerava, da o-smeši v njih očeh vero italia-n-skega ljudstva in s tem krš-ščanstvo sploh.

Take bogove-malike si je človek ustvaril morda res in strahu, v resnici le, da jih po-stavi na mesto Boga, osebnega resničnega Boga. Ako je tak-vera v bogove, toraj taka tvor-ba človeka samega "največja cokla resničnemu napredku človeštva", člankarju pritrdim, a človek si mora sam sebi pri-pisati, ako je tako coklo nare-dil, ko je naredil — bogove, resničnim, osebnim, krš-ščanskim Bogom pa taka zabloda nima opravka, in zato pade-tudi fraza o cokli za napredek v vodo ali obtiči v blatu, kakr-šno si je pomešal člankar sam.

Pravilno pojmovanje božje-ga bistva, vere, krščanstva ni-kakor ni lahka zadeva. Kak-potres je potres, gibanje zem-lje. Pri pojmu "kazen božja" se more motiti tudi kak karde-nal. Pri člankarju pa je težko misliti, da bi pisal subjektivno prepričan, ko tako gorostasno piše o Bogu, in zato bodo na-pačni zaključki iz takih gro-tesktnih premis prinesli le ško-do čitateljem, nikakor pa ne-keake prosvete ali napredka.

Da pri italijanskem ljudstvu v verskem udejstvovanju ni vse tako, kakor bi moralo bi-ti, je na dlani. Kje je vse O. K. Ampak — Italija sem, Italija sem, Italija — taka zabitost za tam-ka — kakršno hoče pokazovati član-kar. Čemu hodiho Amerikanci v Italijo občudovat umotvorn-Verško zabit je člankar, Ita-li-jani vsaj v taki meri niso.

Tudi malo — odmevov.

G. Tone Podgoričan — o-čmeva. Pravi, da bi bilo "moj" vsakdanje delo, napisati nekaj kolon v A. S." Delo sem, da-tja. Vsekako mora biti g. Pod-goričan brez vsakega dela, če-si je priprost delavec, kakor je rekel, drugače bi se ne lotel dela, za kakršno sem jaz vsaj porabil leta učenja. In to dela ga tako absorbira, da se niti v javnosti ne prikaže, ker ni-hče ga v Clevelandu ne pozna. Ničveo, so samo muhe.

Našel je G. Podgoričan, ka-kor pravimo, dlako v jajcu. Jaz sem citiral izjavo dr. Ar-thura Comptona glede torič-kega metafizičnih vprašanj. Mo-j citat je bil povzet po drugem citatu, in tam je dotični pisat-el pristavil, ko je bolj sume-rično citiral izraz, "tako se mu-zdi". Izraz se nikakor ne ne- naša morda samole na neki dozdvanje dr. Comptona temveč na vsebino precej ob-širne razprave, in je priveden po pisatelju, ki je Compton citiral. Stvar je na sebi jasna.

"Znanstveno sklepanje" ne-pomeni morda pravilnega skle-panja, temveč sklepanja iz ob-močja znanstva, eksaktne ve-de, kakršna je fizika, matemati-ka, medicina, biologija. Onemu, ki je citiral, se je mu-lo, da dr. Compton tako mne-Stvar bo še bolj jasna, če on-mnim, da religija s kako aritme-tiko ali astronomijo nima op-ravka, pač pa z metafiziko in je dr. Compton hotel le za-vrniti tiste kroge, ki n. pr. z ne-žem iščejo dušo, in Boga z e-lektrično svetilko, in pekel s fotografiranim aparatom.

(Konec prih.)

KNJIGE

poučne, povesti in roman-knjige za mladino, nabožne-knjige in različna izbira mo-litvenikov, slovenske pesmar-ce, cerkvene in posvetne glas-be se dobi pri

KNJIGARNI
AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Zasledujte cenik knjig v li-stu ali pa pišite po brezplačnem ceniku.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da pred-no oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.